

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

สมาชิกรัฐสภาอาเซียนพาลิเมนท์เรียนแสดงความห่วงกังวลกรณีนักปกป้องสิทธิ ชาติพันธุ์ถูกสังหารเมื่อหนึ่งเดือนที่ผ่านมา

จาการ์ตา 28 เมษายน 2560 – สมาชิกวุฒิสภาในภูมิภาคแสดงความกังวลในวันนี้ เกี่ยวกับความไม่คืบหน้าในการสอบสวนเหตุการณ์ยิงปืนสังหารนายชัยภูมิ ป่าแส นักกิจกรรมชาติพันธุ์ลาหู่เมื่อเดือนที่แล้วในภาคเหนือของประเทศไทย รวมทั้งรายงานว่ามีการข่มขู่ นักกิจกรรมคนอื่นและชาวบ้านที่อยู่ในพื้นที่

กลุ่มสมาชิกรัฐสภาอาเซียนเพื่อสิทธิมนุษยชน (ASEAN Parliamentarians for Human Rights: APHR) เรียกร้องกองทัพไทยให้มีความร่วมมืออย่างเต็มที่ต่อการสอบสวน และให้เปิดเผยหลักฐานสำคัญที่เชื่อมโยงกับเหตุการณ์นี้ และกระตุ้นทางการให้ดำเนินการสอบสวนอย่างเต็มที่ต่อรายงานที่มีการข่มขู่ ทั้งนี้เพื่อประกันว่าจะมีการเคารพสิทธิมนุษยชนและหลักนิติธรรม กลุ่มสมาชิกรัฐสภาในภูมิภาคตั้งคำถามว่า กรณีนี้เน้นให้เห็นอันตรายที่เกิดขึ้นกับนักกิจกรรมด้านสิทธิของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย ซึ่งเป็นปรากฏการณ์เดียวกับที่คุกคามชนกลุ่มน้อยกลุ่มอื่น ๆ ทั่วทั้งภูมิภาค

“ข้อกล่าวหาที่เกิดขึ้นล่าสุด และความไม่คืบหน้าของการสอบสวน ไม่ได้ช่วยลดข้อกังวลที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยเลย” ชาลส์ ซานติเอโก (Charles Santiago) ประธานของ APHR และสมาชิกรัฐสภามาเลเซียกล่าว

“ไม่ใช่ครั้งแรกที่ทางการไทยถูกกล่าวหาว่าทำการสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย และแน่นอนว่าไม่ใช่ครั้งแรกที่ทางการไทยไม่สามารถให้คำตอบที่ดีพอว่าเกิดเหตุการณ์อย่างไรขึ้นแน่ ทำให้เกิดความกังวลอย่างร้ายแรงเกี่ยวกับความปลอดภัยของนักกิจกรรม ซึ่งต้องเสี่ยงภัยทำงานปกป้องสิทธิของชุมชนของตน”

นายชัยภูมิ ป่าแส อายุ 17 ปี เป็นนักกิจกรรมชาติพันธุ์ลาหู่ เขาถูกเจ้าหน้าที่ความมั่นคงสังหารระหว่างปฏิบัติการที่อ้างว่าเป็นการปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม นายชัยภูมิเป็นผู้มีบทบาทเข้มแข็งในการทำงานรณรงค์เพื่อสิทธิของชุมชนตนเองและชาติพันธุ์กลุ่มน้อยอื่น ๆ ในตอนเหนือของประเทศไทย และที่ผ่านมาได้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการใช้ยาเสพติด

ทางการอ้างว่าพบยาบ้าประมาณ 2,800 เม็ดในรถยนต์ของนายชัยภูมิ และการยิงปืนใส่เขาเป็น “การยิงเพื่อป้องกันตนเอง” หลังจากที่นายชัยภูมิพยายามหลบหนีจากทหาร อย่างไรก็ตาม องค์กรผู้รู้เห็นเหตุการณ์ให้ข้อมูลกับผู้สื่อข่าวว่า นายชัยภูมิไม่มีอาวุธและถูกทหารซ้อมก่อนจะถูกยิง พยานคนหนึ่งต้องหลบหนีออกไปต่างประเทศแล้วเนื่องจากกลัวว่าจะไม่มีความปลอดภัย ตามข้อมูลที่ APHR ได้มา

แม้ว่าตำรวจเริ่มการสืบสวนสอบสวนไม่นาน หลังการเสียชีวิตของนายชัยภูมิ แต่มีสัญญาณว่าทางกองทัพ ไม่ให้ความร่วมมือ รวมทั้งปฏิเสธที่จะเปิดเผยภาพจากกล้องวงจรปิดในที่เกิดเหตุ จากหลักฐานภาพถ่ายซึ่งทาง APHR ได้เห็น ทำให้เกิดข้อสงสัยต่อข้อมูลของเจ้าหน้าที่ทหารเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งการตอบข้อสงสัยนี้ต้องทำโดยการเปิดเผยข้อมูลจากภาพของกล้องวงจรปิดและรายงานการชันสูตรพลิกศพ

APHR เรียกร้องให้กองทัพเปิดเผยภาพจากกล้องวงจรปิดต่อสาธารณะ และกระตุ้นให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่และเรียกร้องให้มีการเปิดเผยภาพจากกล้องวงจรปิดต่อ กสม. เป็นอย่างน้อย ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการสอบสวนจากทางกสม.เอง

“เราไม่แน่ใจว่าตำรวจไม่ดำเนินการสอบสวนเหตุการณ์อย่างเต็มที่ หรือเป็นเพราะหน่วยงานอื่น ๆ อย่างเช่น ทหาร ได้ขัดขวางการสอบสวน หรือไม่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่กับคำร้องขอ ไม่ว่าจะป็นกรณีใด สภาพการณ์เช่นนี้มีความคล้ายคลึงกับกรณีอื่น ๆ ซึ่งเกิดขึ้นในภูมิภาคนี้ กล่าวคือการสอบสวนต้องหยุดชะงักลงเนื่องจากไม่มีการดำเนินงาน และเป็นเหตุให้ไม่มีการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษและไม่เกิดความยุติธรรม”
ชานติเอโกกล่าว

“นอกจากการสอบสวนอย่างเป็นทางการแล้ว ทางกสม.ควรประกันว่าไม่มีบุคคลใดในประเทศไทยอยู่เหนือกฎหมาย และต้องมีหน่วยงานที่มีอำนาจเข้ามาสอบสวนอย่างเต็มที่ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการคุกคามและการข่มขู่พยานและนักกิจกรรมคนอื่น ๆ ความสำเร็จของกองทัพต่อการสอบสวนไม่ใช่ประเด็นที่จะต้องมาอภิปรายกัน”

สมาชิกรัฐสภายังแสดงความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของชาวบ้านในพื้นที่คนอื่น หลังมีรายงานข่าวการฆ่า นายไมตรี จำเริญสุขสกุล นักกิจกรรมชาติพันธุ์ลาหู่อีกคนหนึ่ง ซึ่งเคยทำงานอย่างใกล้ชิดกับนายชัยภูมิ ซึ่งที่ผ่านมา นายไมตรีได้แสดงความเห็นวิพากษ์วิจารณ์ต่อการปฏิบัติมิชอบต่อชุมชนของตนเอง เขาได้รับแจ้งจากหน่วยงานในพื้นที่ให้ยุติการแสดงความเห็น และเมื่อเร็ว ๆ นี้เขาพบลูกกระสุนตกอยู่ที่ประตูหน้าบ้านตัวเอง เป็นสัญญาณข่มขู่เอาชีวิตอย่างชัดเจน การข่มขู่ต่อเขามีแบบแผนเดียวกับการข่มขู่อื่น ๆ ที่มีต่อนักกิจกรรมและชาวบ้านคนอื่น ๆ ในพื้นที่

“จำเป็นที่ทางการไทยต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เพื่อประกันให้เกิดความปลอดภัยต่อนายมนตรีและพยานคนอื่น ๆ ในคดีนี้ นอกเหนือจากการสอบสวนอย่างเต็มที่ต่อรายงานว่ามี การข่มขู่บุคคลเหล่านั้น” วอลเดน เบลโล (Walden Bello) กรรมการบริหารของ APHR และอดีตสมาชิกรัฐสภาฟิลิปปินส์กล่าว

กรณีเหล่านี้ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่อันตรายในประเทศไทย กล่าวคือนักปกป้องสิทธิมนุษยชนเกิดความเสียงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ APHR กล่าว กลุ่มสมาชิกรัฐสภาเรียกร้องให้ประชาชนนักการทูตและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

แห่งชาติใช้มาตรการต่าง ๆ ที่มีอยู่ เพื่อประกันว่าทางการไทยจะสอบสวนกรณีเหล่านี้ ลงโทษผู้กระทำผิด และ
คุ้มครอง ไม่ใช่ข่มขู่ นักกิจกรรมและชุมชนในพื้นที่

“การสังหารนายชัยภูมิเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่เสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะเสรีภาพในการแสดงออก ตกอยู่ได้
การคุกคามอย่างมากในประเทศไทย การสอบสวนอย่างเต็มที่ต่อการตายในกรณีนี้ จะส่งสัญญาณอย่างชัดเจน
ว่า สิ้นสุดแล้วทางการไทยพร้อมจะปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และกรณีนี้จะไม่
เป็นเพียงหนึ่งในหลาย ๆ กรณีที่มีการลอบย่นวลพันผิดแม้จะเป็นการสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย” เบลโลก
กล่าว